ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 6.2.2026 г.
COM(2026) 64 final

# СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА

**в съответствие с член 395 от Директива 2006/112/ЕО на Съвета**

## 1. КОНТЕКСТ

Съгласно член 395 от Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност[1] („Директивата за ДДС“) Съветът, като действа с единодушие по предложение на Комисията, може да разреши на всяка държава членка да въведе специални мерки за дерогация от разпоредбите на посочената директива, за да се опрости процедурата за събиране на ДДС или да се предотвратят определени форми на отклонение от данъчно облагане или избягване на данъци. Тъй като тази процедура предвижда дерогация от общите принципи на ДДС, в съответствие със съдебната практика на Съда на Европейския съюз посочените в член 395 от Директивата за ДДС национални мерки за дерогация, които са разрешени „с цел опростяване на процедурата за облагане с данъка или предотвратяване на определени форми на отклонение от данъчно облагане и избягване на данъци“, трябва да се тълкуват стриктно и освен това трябва да са необходими и подходящи за постигането на преследваната с тях специфична цел и да засягат във възможно най-малка степен целите и принципите на Директивата за ДДС[2].

С писмо, заведено в Комисията на 27 май 2024 г., Република Австрия („Австрия“), поиска разрешение да приложи мярка за дерогация от член 193 от Директивата за ДДС. На 17 юли 2024 г. Комисията изпрати писмо с искане за допълнителна информация. С писмо, заведено в Комисията на 27 септември 2024 г., Австрия предостави допълнителна информация. Тъй като обаче предоставената информация не беше достатъчна, по-специално що се отнася до ситуацията с измамите и свързаните с нея суми, на 3 декември 2024 г. Комисията изпрати ново писмо. С писмо, заведено в Комисията на 18 юни 2025 г., Австрия предостави допълнителна информация в отговор новото искане.

В съответствие с член 395, параграф 2 от Директивата за ДДС с писмо от 16 декември 2025 г. Комисията осведоми останалите държави членки за отправеното от Австрия искане. С писмо от 17 декември 2025 г. Комисията уведоми Австрия, че разполага с цялата информация, която счита за необходима за разглеждане на искането.

## 2. ОБРАТНО НАЧИСЛЯВАНЕ

Съгласно член 193 от Директивата за ДДС като общо правило ДДС се заплаща на данъчните органи от данъчно задълженото лице, което доставя стоките или услугите. Целта на механизма за обратно начисляване е това задължение да премине към данъчно задълженото лице — получател на доставките.

Измама с липсващ търговец е налице, когато търговците не плащат ДДС на данъчните органи, след като са продали стоките си и са събрали ДДС от клиента. Като правило обаче техните клиенти, в случай че са данъчно задължени лица, имат право на приспадане на данъка, ако притежават валидна фактура.

[1] ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1.

[2] Вж. решение от 27 януари 2011 г., *Vandoorne*, C-489/09, EU:C:2011:33, т. 27.

Установено е, че механизмът за обратно начисляване прави невъзможно прибягването до тази форма на отклонение от данъчно облагане, тъй като лицето — платец на ДДС, е получателят на стоките.

## 3. ИСКАНЕТО

По силата на член 395 от Директивата за ДДС Австрия иска Съветът, като действа по предложение на Комисията, да разреши прилагането на специална мярка за дерогация от член 193 от Директивата за ДДС по отношение на прилагането на механизма за обратно начисляване във връзка с доставките на недвижими имоти от строителни предприемачи, доколкото те вече не са обхванати от член 199, параграф 1, буква в) от Директивата за ДДС. Член 199, параграф 1, буква в) от Директивата за ДДС позволява на държавите членки да използват механизма за обратно начисляване за доставките на недвижими имоти, посочени в член 135, параграф 1, букви й) и к) от Директивата за ДДС, когато доставчикът е избрал възможността за данъчно облагане на доставката в съответствие с член 137 от Директивата за ДДС. Това означава, че съгласно член 199, параграф 1, буква в) от Директивата за ДДС (когато доставчикът е избрал възможността за данъчно облагане) доставката на недвижими имоти след първото обитаване или доставката на земя, различна от земя за строеж, може да бъдат обхванати от механизма за обратно начисляване. По същество Австрия иска, въз основа на дерогация, доставките на недвижими имоти преди първото обитаване и доставката на земя за строеж да могат да бъдат включени в механизма за обратно начисляване.

Основната цел на поисканата дерогация е борбата с измамите, тъй като според искането на Австрия купувачите на недвижимо имущество за стопански цели от строителни предприемачи търсят приспадане на данъка, начислен върху получени доставки, докато в същото време посочените строителни предприемачи не плащат на данъчните органи ДДС, получен за техните доставки.

## 4. СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА

Когато Комисията получава искания по член 395 от Директивата за ДДС, тя ги разглежда с цел да се увери дали са изпълнени основните условия за предоставянето на дерогация, т.е. дали с предложената специална мярка се опростяват процедурите за данъчно задължените лица и/или за данъчната администрация, както и дали с предложението се предотвратяват определени форми на отклонение от данъчно облагане или избягване на данъци. В този смисъл подходът на Комисията винаги е бил ограничаващ и предпазлив и целящ да гарантира, че дерогациите не накърняват действието на общата система на ДДС, ограничени са по своя обхват и са действително необходими и съизмерими с целта. Следователно всяка дерогация от системата за плащане на части може да се използва само в краен случай и като спешна мярка и трябва да дава гаранции за необходимостта и изключителния характер на предоставената дерогация.

Комисията е на мнение, че видът на въпросните доставки, а именно на недвижими имоти, чрез посредничеството на нотариуси и адвокати, следва да дава възможност за проследяване и ревизия чрез конвенционални средства, като се има

предвид също така че, както посочва Австрия, откритите случаи на измама са свързани главно със строителни предприемачи, които са установени в Австрия предприятия.

Освен това данните за прогнозния брой или дял на сделките в обхвата на исканата мярка, както и за тяхното предполагаемо излагане на измами, остават донякъде неясни. Въз основа на предоставената от Австрия информация изглежда сякаш изчисленията показват, че потенциално измамните операции представляват около 3,33 % от общия оборот от сделките с недвижими имоти между предприятия, които подлежат на облагане с ДДС в Австрия. Също така, според оценки въз основа на 50 сделки на стойност 10 милиона евро при ставка на ДДС от 20 %, годишното излагане на измами се изчислява на 100 милиона евро. Отново въз основа на данните, предоставени от австрийските органи, в които са включени сравнително ограничен брой сделки, конвенционалните мерки за контрол следва да бъдат достатъчни за справяне със специфичния риск от измами с ДДС. Например националните органи биха могли да предвидят задължение за нотариусите да уведомяват незабавно/предварително данъчните органи за сключването на такива сделки. Наред с другото, това би могло да помогне на Австрия да се справи и с проблема с несъстоятелността, изтъкнат във второто ѝ писмо.

## 5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Предвид ограничения обхват и горепосочените доводи, искането на Австрия **не доказва убедително**, че мярката е необходима и пропорционална.

Поради това Комисията възразява срещу отправеното от Австрия искане.